

Řízení rizik

Operační rizika

Rizika, kterým je banka vystavena a která nelze kvalifikovat jako tržní, úvěrová či likvidní, strategická, obchodní či reputační považujeme za rizika operační. Od roku 2003 sleduje banka operační riziko na úrovni jednotlivých organizačních útvarů, včetně outsourcovaných aktivit. Ve stejném roce byl zahájen projekt, jehož cílem je zavedení aktivního řízení operačního rizika na centrální bázi včetně implementace nástrojů pro jeho identifikaci, sledování a měření. Garantem tohoto projektu je mateřská banka UniCredito Italiano (UCI) a projekt bude pokračovat i v nadcházejících letech. Skupina UCI plánuje v oblasti řízení operačního rizika postupný přechod na pokročilý přístup měření („AMA přístup“). V roce 2007 se banka rozhodla setrvat u přístupu k výpočtu kapitálového požadavku podle pravidel původní Vyhlášky č. 333 ČNB ze dne 3.7.2003 (Basel I).

Organizační uspořádání systému řízení operačního rizika je v bance nastaveno tak, aby zamezilo případnému vzniku střetu zájmů. Divize operačního rizika je nezávislý útvar přímo podřízený členovi představenstva zodpovědnému za oblast financí, infrastruktury a řízení rizik, pověřený zabezpečením jednotného a koordinovaného rozhodování v oblasti řízení operačních rizik v souladu s regulačními předpisy a standardy mateřské společnosti. Hlavním rozhodovacím a kontrolním orgánem v oblasti řízení operačních rizik je Výbor pro řízení operačního rizika, jehož stálými členy jsou také všichni členové představenstva. Vlastní sledování a řízení operačních rizik je prováděno jmenovanými osobami na úrovni jednotlivých útvarů. Interní audit je orgánem identifikujícím vyjímečné trendy, porušení nebo nedodržení předpisů a vyhodnocujícím funkcionalitu řídicího a kontrolního systému.

Počátkem roku 2004 byla vytvořena centralizovaná databáze jednotlivých událostí operačního rizika a to v souladu s požadavky na řízení kapitálové přiměřenosti podle nových pravidel Basilejského výboru pro bankovní dohled. V průběhu prvního čtvrtletí roku 2007 byl zaveden nový on-line informační systém pro sběr událostí operačního rizika, který byl vyvinut v BaCa a nahradil původní excelové řešení. Evidovaná data jsou jedním z podkladů pro navržení postupů, které vedou ke snížení výskytu jednotlivých událostí a zmírnění jejich dopadů, a dále jsou také využívána jako zpětná kontrola spolehlivosti k navrženému systému opatření k omezení operačního rizika. Sběr dat v tomto systému je prováděn kontinuálně za spolupráce jednotlivých organizačních útvarů banky. Veškeré významné události jsou hlášeny a řešeny okamžitě. Na základě sebraných dat je v pravidelných čtvrtletních intervalech vytvářen konsolidovaný report, který je prezentován Výboru pro řízení operačního rizika a distribuován v rámci banky. O nejvýznamnějších případech operačního rizika jsou představenstvo banky, interní audit a mateřská společnost informováni s týdenní frekvencí, v případě nutnosti okamžitě.

Během roku 2005 schválila banka několik intervenčních plánů, jejichž plnění je pravidelně sledováno. Ve druhé polovině roku 2005 bylo provedeno rizikové ohodnocení dílčích činností jednotlivých útvarů, tzv. „risk assessment“. Opakované provedení „risk assessmentu“ spolu s porovnáním vývoje rizikové hladiny se uskuteční na začátku roku 2008. V roce 2007 se banka věnuje provádění analýzy scénářů a nastavení rizikových indikátorů a rizikových limitů. Současně pracuje na aktualizaci, kontrole a testování plánů obnovy. Divize operačního rizika průběžně

rozšiřuje povědomí o operačním riziku v bance a školí zaměstnance banky. V roce 2007 byl také pro všechny zaměstnance banky zprovozněn e-learningový kurz Basel II – operační rizika.

Tržní rizika a riziko likvidity

Banka je díky nepříznivému pohybu tržních faktorů, jmenovitě úrokových sazeb, směnných kursů, cen akcií a změnám volatility, vystavena riziku potenciálních ztrát plynoucích z jejích rozvahových a podrozvahových pozic. Tyto tři uvedené faktory jsou považovány za zdroj tržních rizik. Banka je rovněž vystavena riziku likvidity, které spočívá v časovém nesouladu splatnosti jednotlivých aktiv a pasiv bankovní rozvahy. Banka má k dispozici sadu nástrojů pro měření a řízení tržních rizik a rizika likvidity, kterými jsou Value at Risk (s ověřováním modelu formou backtestingu), sensitivita portfolia (BPV), sledování dlouhodobé strukturální a krátkodobé likvidity a dále provádí na týdenní bázi stresové testy (pro úrokové riziko v rozdělení pro investiční portfolio a pro obchodní portfolio, pro měnové riziko agregované za celou měnově citlivou část bankovní rozvahy, pro likviditní riziko agregované za celou bankovní rozvahy), kterými měří velikost tržních rizik a rizika likvidity při různých scénářích náhlých změn tržních a likviditních podmínek. Ve spolupráci s mateřskou bankou Bank Austria Creditanstalt vytvořila sadu strategických dokumentů - "Rule Books", které detailně popisují zdroje tržních rizik a rizika likvidity a procesy, kterými rozpoznává jednotlivá rizika s použitím následujících principů:

- veškeré limity tržních rizik a likviditního rizika jsou kontrolovány Divizí tržních rizik na denní, případně týdenní bázi
- kontrola rizik je nezávislá na Divizi International Markets
- všechny nové aktivity a produkty finančních trhů musejí být vždy před uvedením na trh či před zařazením do příslušného portfolia banky detailně analyzovány z hlediska dopadu na řízení rizik
- risk management mateřské banky a vrcholový management Živnostenské banky musejí být vždy informováni o všech významných změnách v rizikovém profilu banky, o překročených limitech, o nově zamýšlených produktech finančních trhů a o všech významných rozhodnutích týkajících se tržních rizik

Divize tržních rizik alespoň jednou ročně ve spolupráci s mateřskou bankou přehodnocuje veškeré limity tržních rizik a rizika likvidity. Nově navržené úpravy limitů musí být následně schváleny představenstvem banky nebo Výborem pro řízení aktiva a pasiv (ALCO).